

Lausunto

12.5.2021

VN/1068/2021
VN/1068/2021-YM-46

Ympäristöministeriön lausunto hallituksen esityksestä valtion virkamieslain muuttamiseksi

Ympäristöministeriö pitää luonnosta hallituksen esityksestä virkamieslain muuttamiseksi tavoitteiltaan kannatettavana ja hyvin perusteltuna.

Ympäristöministeriö katsoo, että virkamieslain 6 b §:ään ehdotetut muutokset (mahdollisuus nimittää virkamieheksi kahden vuoden määräajaksi nykyisen vuoden sijaan ilman avointa hakua) tukevat ja helpottavat osaltaan virastojen toiminnan ja töiden järjestelyn suunnitelmallisuutta erityisesti kestoltaan rajoitettujen hankkeiden- ja projektien suhteen. Samalla muutos toisi nopeutta äkillisten ja tilapäisten henkilöstöresurssivajeiden täyttöprosesseihin ja antaisi nimitetyille pidempi aikaisemman työllisyyden. Lisäksi muutos myös yhtenäistäisi määräaikoja suhteessa nimitysmenettelyn valitusoikeuteen, mikä on erittäin kannatettavaa. Ministeriö pitää tärkeänä, että lisättäessä ilman avointa hakua nimitettävän määräaikaisuuden pituutta vastaavasti, perustellusti ns. tiukennetaan ”vakinaistamismenettelyä” niin, että määräaikaisen virkasuhteen vakinaistaminen edellyttäisi, että siihen on nimitetty julkisella hakumenettelyllä. Ministeriö pitää kannatettavana §:n uuteen 5 momenttiin ehdotettua sääntelyä virkamiehen lakisääteiden muutosturvan täydentämisestä ja tavoitetta korostaa myös virkamiehen omaa aktiivisuutta uuden työpaikan etsimisessä.

Ympäristöministeriö on pyytänyt hallituksen esityksestä hallinnonalan virastoilta kommentteja. Suomen ympäristökeskus (SYKE) toteaa lausuntonaan, että hallituksen esityksessä todetaan, että valtionhallinnon rekrytointia pyritään kehittämään vastaamaan paremmin virastojen käytännön tarpeita, pidemmän ajanjakson suunnitelmallisuutta, tarvittaessa hanke- ja projektimuotoisuutta sekä myös ulkopuolisella rahoituksella toteutettavia hankkeita. Tämän mukaisesti on perusteltua, että aidosti määräaikaisia nimityksiä voidaan tarvittaessa tehdä entistä pidemmälle määräajalle myös ilman julkista hakumenettelyä. SYKE pitää tällaista rekrytointien kehittämisuuntaa erittäin kannatettavana, koska SYKE:ssä tehdään paljon ulkopuolisella rahoituksella toteutettavaa hanketyötä. Lisäksi SYKE kiinnittää huomioita siihen, että voimassa olevassa valtiovarainministeriön ohjeessa virantäytössä noudatettavista periaatteista (VM/2643/00.00.00/2018) on puolestaan todettu, että jos määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetään yli vuoden määräajaksi, ohjeena on, että hakumenettelyssä noudatetaan samoja periaatteita kuin virkaan nimitettäessä. SYKE katsoo, että on tarpeen selkeyttää, miten rekrytointia ja tätä kyseistä ohjeistusta on tarkoitus kehittää. Myös SYKE pitää erittäin hyvänä, että irtisanottujen muutosturvaa vahvistetaan säätämällä uusi 5 momentti. Hallituksen esityksen perusteella epäselväksi kuitenkin jää, mitä mahdollisuuksia irtisanotulla henkilöllä käytännössä olisi edistää omaa työllistymistään toisiin virastoihin. Tämän osalta saattaisi olla hyvä, jos henkilöiden omaa aktiivisuutta tukemaan sovittaisiin valtiohallinnon yhteisiä menettelytapoja.

Ympäristöministeriö ja SYKE pitävät luonnoksessa virkamieslain 8 a §:n esitettyjä muutoksia perusteltuina ja hyvinä. Virkamiehen oman harkintavallan poistuminen lisää sidonnaisuusilmoitusmenettelyn yhdenmukaisuutta ja selkeyttää toimintatapoja. Lisäksi GRECO:n toimintasuositusten toimeenpanoa ja tätä kautta sidonnaisuusilmoitusten käytön laajentamista koskemaan myös ministereiden erityisavustajia pidetään hyvänä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

916 039 320
+358 9 1603 9320

kirjaamo@ym.fi

